

Redovisning av Malmö stads stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser och aktörer

Stadskontoret

Upprättad
Datum: 2018-06-14
Version: 1.0
Ansvarig: Victor Ollén och Erika Pettersson
Förvaltning: Stadskontoret
Enhet: Näringslivsavdelningen

Innehållsförteckning

Bakgrund och tillvägagångssätt	3
Uppdraget	3
Definitioner och avgränsning.....	3
Tillvägagångssätt	3
Fas 1 och 2	5
Kartläggning av innovations- och näringslivssatsningar inom	
Malmö stad.....	6
Arbetsmarknads och socialförvaltningen/-nämnden	7
Förskoleförvaltningen/-nämnden.....	7
Gatu- och fastighetskontoret/tekniska nämnden	7
Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen/-nämnden.....	7
Kulturförvaltningen/-nämnden	7
Miljöförvaltningen/-nämnden	8
MKB Fastighets AB.....	8
Stadsbyggnadskontoret/-nämnden	8
Stadskontoret/kommunstyrelsen	8
Kommunbidrag.....	8
Stödets ändamålsenlighet i relation till näringslivsprogrammens	
inriktningar och intentioner	8
Avslutande reflektioner.....	10

Bakgrund och tillvägagångssätt

Uppdraget

I budget 2017 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att se över ändamålsenligheten i stadens stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser och aktörer för att säkerställa att det ligger i linje med stadens näringslivsprogram. En genomförandeplan för uppdraget antogs av kommunstyrelsen i december 2017 (STK-2017-1179), vilken tydliggör att redovisningen ska sammanlänkas med implementeringen av näringslivsprogrammet under 2018.

Uppdraget har delats upp i tre faser; den första fokuserade särskilt på bidrag som utbetalats genom beslut i näringslivsutskottet (STK-2017-1394), medan den andra fokuserade på stadskontorets och kommunstyrelsens stöd (STK-2017-1527). Den avslutande och föreliggande fasen består av en redovisning av det stöd som utgår från samtliga nämnder och förvaltningar, bortsett från kommunstyrelsens och stadskontorets stöd som alltså redovisats i särskild ordning.

Utgångspunkten för redovisningen är att ge en helhetsbild över det ekonomiska stöd som Malmö stad riktar till innovations- och näringslivsfrämjande insatser, samt om stödet följer de inriktningar (fokusområden) som återfinns i näringslivsprogrammet.

Definitioner och avgränsning

I föreliggande redovisningen inkluderas endast insatser och verksamheter som har ”*som huvudsakligt syfte, eller som betydande bieffekt, att verka innovations- och/ eller näringslivsfrämjande.*”

Det innebär att insatser som indirekt påverkar innovations- och näringslivsklimatet i en positiv riktning, men som har ett annat huvudsyfte (till exempel utbildnings- eller kulturfrämjande insatser), inte inkluderats.

Frågeställningen i budget 2017 tog sin utgångspunkt i utbetalat stöd, vilket i redovisningen tolkas som ekonomiskt stöd antingen till externa aktörer eller till projekt/insatser som inte ryms inom ordinarie verksamhet.

Vidare fokuserar redovisningen endast på utbetalt stöd till verksamheter där det inte föreligger någon regelrätt beställning från Malmö stad. Upphandlade verksamheter och aktiviteter är därför inte inkluderade i redovisningen, även om upphandlingsförfarandet har en stor inverkan på näringslivets förutsättningar.

Tillvägagångssätt

I föreliggande redovisning kartläggs näringslivs- och innovationssatsningar i kommunens samtliga förvaltningar/nämnder samt relevanta och av

kommunen helägda bolag, exklusive stadskontoret och kommunstyrelsen (vilka behandlats i fas 1 och 2). Eftersom varje förvaltning/nämnd endast har tillgång till sitt eget diarium har informations- och uppgiftsinsamlingen skett genom att stadsdirektören bitt övriga förvaltnings- och bolagsdirektörer inkomma med efterfrågade uppgifter. Därefter har förvaltnings- och bolagsdirektörerna utsett en ansvarig person inom respektive förvaltning eller bolag, som stått i kontakt med ansvariga på stadskontoret. De utsedda på respektive förvaltning och bolag har mottagit information och instruktioner kring vad som efterfrågas, samt blivit inbjudna till informationsmöten med möjlighet att ta upp frågor och funderingar kring uppdraget.

Redovisningen omfattar näringslivs- och innovationsfrämjande insatser under 2017.

Stadskontoret har efterfrågat följande information från förvaltningarna och bolagen gällande varje enskild insats:

- **Nämnd/förvaltning**
- **Enhet**
- **Namn aktivitet**
- **Beskriv aktiviteten** (inklusive syfte, mål, målgrupp)
- **Beskriv på vilket sätt aktiviteten var näringslivsfrämjande** (kan vara huvudsyftet för aktiviteten eller en betydande bieffekt)
- **Uppge om intern/extern aktivitet** (drevs aktiviteten internt inom den egna förvaltningen, eller stöddes den genom utbetalning av medel till extern aktör? Tydliggör gärna om en aktivitet drevs internt, men involverade externa aktörer)
- **Om aktiviteten utfördes av extern aktör med kommunala medel, uppge summan utbetalda kommunala medel** (redovisningen fokuserar endast på utbetalt stöd till verksamheter där det inte föreligger någon regelrätt beställning från Malmö stad. Upphandlade verksamheter och aktiviteter är därför inte inkluderade i redovisningen, även om upphandlingsförfarandet har en stor inverkan på näringslivets förutsättningar)
- **Om aktiviteten utfördes av extern aktör med kommunala medel, uppge totala budgeten för aktiviteten** (efterfrågad summa är totala budgeten, det vill säga hela budgeten inklusive de kommunala medel som betalats ut till aktiviteten)
- **Om aktiviteten utfördes internt på förvaltningen, redovisa, om möjligt, kostnader** (endast direkta kostnader ska redovisas, exempelvis rena bidrag eller medlemsavgifter, övriga kostnader (för personal, resor, utlägg och liknande) beaktas inte i redovisningen)
- **Beskriv insatsperiod** (var aktiviteten begränsad till 2017 års verksamhet eller har den varit/är den återkommande/löpande?)
- **Föregicks aktiviteten av ett politiskt beslut?**

- **Uppföljning** (uppge om och i så fall hur insatsen/aktiviteten följts upp. Uppnåddes de satta målen/kraven?)
- **Jämställdhet och mångfald** (uppge och beskriv kortfattat om det fanns krav eller önskemål kring dessa frågor)

Fas 1 och 2

Resultaten av fas 1 och 2 av uppdraget redovisas inte i föreliggande redovisning, men biläggs i sin sina helheter (se bilagor 1 & 2).

Kartläggning av innovations- och näringslivssatsningar inom Malmö stad

Samtliga kommunens förvaltningar, samt de av Malmö stad ägda bolagen MKB och P Malmö har inkommit med svar till redovisningen. Dock har det i flera fall konstaterats att inga insatser, som stadskontoret definierat dem, har funnits inom verksamheten under 2017. Närmare bestämt har fem av förvaltningarna/nämnderna, samt ett av bolagen, svarat att de inte har någon relevant aktivitet alls att redovisa.

Stadskontoret har sorterat inrapporterade insatser i följande tre kategorier:

- b)** Insats **stämmer ej** överens med av stadskontorets satta redovisningskriterier
- a2)** Insats **stämmer** överens med av stadskontoret satta redovisningskriterier, men är ej kvantifierat i faktisk kostnad
- a1)** Insats **stämmer** överens med av stadskontoret satta redovisningskriterier, och är kvantifierat i faktisk kostnad

Vid stadskontorets sammanställning av samtliga insatser så uppgår de till 82 stycken (exklusive de i fas 1 och 2 redovisade insatserna från stadskontoret/kommunstyrelsen). Av dessa tillhör 42 stycken kategorin b), det vill säga att de inte är relevanta för föreliggande redovisning eftersom att de inte stämmer överens med de av stadskontoret uppsatta redovisningskriterierna. Av de kvarstående 40 insatserna bedömer stadskontoret endast 15 som tillhörande kategorin a1), det vill säga att de både överensstämmer med redovisningens kriterier samt är kvantifierade i faktiska kostnader.

Samtliga 15 insatser är fördelade på följande förvaltningar/nämnder:

- Kulturförvaltningen/-nämnden (5)
- Miljöförvaltningen/-nämnden (8)
- Stadsbyggnadskontoret/-nämnden (2)

Då stadskontoret endast har kostnadsuppgifter på 15 av 40 insatser har det bedömts problematiskt att göra en kvantifierad sammanställning. Detta särskiljer föreliggande redovisning från den som gjordes inom ramen för fas 1 och 2 av uppdraget. Däremot följer en kortfattad sammanställning av de 40 redovisade aktiviteterna nedan. För mer fördjupad information hänvisas till bilaga 3.

Arbetsmarknads och socialförvaltningen/-nämnden

Förvaltningen/nämnden har redovisat 8 insatser inom kategorin a2. Primärt fokusera dessa på kompetensförsörjning för olika branscher som har bristyrken. Tre satsningar går via Yalla Sofielund med syfte att stärka kompetens inom olika yrkesfält, samt stärka kunskap inom egenföretagande.

Förskoleförvaltningen/-nämnden

Förskoleförvaltningen/nämnden har redovisat 2 aktiviteter inom kategorin a2. Båda dessa satsningar syftar till att stärka kunskapen om att starta och driva privata förskolor.

Fastighets- och Gatukontoret/ tekniska nämnden

Förvaltningen/nämnden har redovisat 4 aktiviteter inom kategorin a2. Två av aktiviteterna syftar till att stötta information ut mot marknaden via företagslotsen, samt evenemangslotsen. De resterande aktiviteterna rör dels arbetet med Malmö Food Truck Festivalen, samt arbetet med ”sommargåtor”.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen/-nämnden

Förvaltningen/nämnden har redovisat 2 aktiviteter inom kategorin a2. Båda aktiviteterna kan anses gälla kompetensförsörjning. Den ena rör To:Do-mässan, vilken syftar till att informera högstadieelever inför gymnasievalet. Den andra aktiviteten gäller arbetet med Ung Företagsamhet, vars främsta syfte är att ge gymnasieelever möjlighet att pröva på egenföretagande.

Kulturförvaltningen/-nämnden

Förvaltningen/nämnden har redovisat 4 aktiviteter inom kategorin a2, samt 5 aktiviteter inom a1. Majoriteten av kulturförvaltningens/nämndens satsningar inom kategori a2 är finansiering av externa aktiviteter inom design och/eller film, så som Crafting worlds, Maff Market Forum, Southern Sweden Creatives, Ung Svensk Form och SPOK. Av de interna satsningarna faller majoriteten under kategorin a2, och till dessa tillhör Idélab på Kommendanthuset, författarscen och företagsinfo på Malmös bibliotek, men även det förvaltningsövergripande arbetet med Design Malmö.

Miljöförvaltningen/-nämnden

Miljöförvaltningen/nämnden har redovisat 1 aktivitet inom a2, samt 8 aktiviteter inom a1. Bland förvaltningens satsningar inom kategori a1 är delprojekten ”Delad energi är dubbel energi” (del 2 och 3) vars syfte att facilitera arbetet med industriell symbios i hamnen samt arbeta med hamnutvecklingen för att uppnå en mer grön och cirkulär ekonomi. Vidare återfinns ett antal satsningar som främjar innovation inom stadsutveckling, cleantech och biodiversitet och stadsodling vilka är Capacity for industrial and urban symbiosis, Malmö innovationsarena, TIPP, Stadsbruk samt BiodiverCity respektive. I övrigt arbetar förvaltningen även med projektet Tryggare Malmö, samt företagslotsen.

MKB Fastighets AB

MKB har redovisat 1 aktivitet inom a2. MKB anger också att bolaget sponsrar diverse verksamheter för att stötta bl.a. kompetensförsörjning.

Stadsbyggnadskontoret/-nämnden

Förvaltningen/nämnden har redovisat 2 aktiviteter inom a2, samt två aktiviteter inom a1. Stadsbyggnadskontoret är engagerat i två större mötesplatser inom bl.a. utveckling och innovation inom bygg, fastighet och stadsplanering: Malmö innovationsarena, samt Business Arena.

Stadskontoret/kommunstyrelsen

Se redovisningar för fas 1 och 2 (bilaga 1 & 2).

Kommunbidrag

MINC är ett av Malmö stad helägt bolag som bland annat bedriver inkubators- och acceleratorsverksamhet för entreprenörer i Malmö. Malmö stad är även majoritetsägare till Medeon; en forskningspark med fokus på kunskapsintensiva företag inom life science. Båda bolagen erhåller årliga kommunbidrag från Malmö stad och bedöms ligga inom ramen för kartläggningen.

Stödets ändamålsenlighet i relation till näringslivsprogrammets inriktningar och intentioner

Det stöd som har identifierats inom ramen för kartläggningen har analyserats utifrån näringslivsprogrammet och dess fem fokusområden: *Malmö i sin omvärld*, *Attraktiva miljöer och tillgänglighet*, *Innovation och företagande*, *Kompetensförsörjning* samt *Kommunal service* (se bilaga 4 för näringslivsprogrammet i sin helhet).

Stadskontoret bedömer att samtliga insatser som redovisats ovan är ändamålsenliga, och kategoriserbara, i förhållande till Malmö stads näringslivsprogram. Som tidigare nämnts bedöms underlaget i föreliggande fas vara för litet för att kvantifiera (detta gjordes däremot inom ramen för utredningens fas 1 och 2).

Vidare vill stadskontoret understryka att näringslivsprogrammens utformning och breda ansats bidrar till att skapa en medvetenhet om alla de förutsättningar som krävs för ett välmående näringsliv, men att det inte nödvändigtvis är anpassat för att ensamt kunna ge någon närmare vägledning för faktiska prioriteringar avseende stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser. Stadskontorets bedömning är att det krävs kompletterande tillvägagångssätt och analyser för detta, och att det arbetet med fördel kan bedrivas inom ramen för ordinarie målstyrnings- och uppföljningssystem, samt implementeringen av näringslivsprogrammet (se fördjupad diskussion om detta i kapitlet nedan).

Avslutande reflektioner

Som nämnts ovan kan stadskontoret bedöma att endast 15 av de inkoma insatserna ryms inom den definition fungerat som utgångspunkt för utredningsuppdraget. Det finns flera skäl till att underlaget är förhållandevis knappt. En viktig anledning är att kommunstyrelsen och stadskontoret bär på ett såväl strategiskt som operativt ansvar för de näringslivsutvecklande frågorna, varför de flesta insatser som bedöms relevanta för utredningen har redovisats i fas 1 och 2. Det är alltså inte förvånande att de flesta, och största, bidragen till innovations- och näringslivsfrämjande insatser kommer från just kommunstyrelse och stadskontor.

Stadskontoret vill också understryka att de frågor som ställts inom ramen för utredningen inte handlat om hur olika nämnder, förvaltningar och bolag arbetat med näringslivsutveckling i stort, utan har istället fokuserats på ekonomiska bidrag som betalats ut till externa aktörer. Detta beror på att kommunstyrelsen och stadskontoret tolkat kommunfullmäktiges uppdrag på det sättet (STK-2017-1179). Utredningen svarar alltså inte på hur Malmö stad arbetar med näringslivsutveckling i stort, utan mer specifikt på hur det ekonomiska stödet till innovations- och näringslivsfrämjande insatser och aktörer förhåller sig till näringslivsprogrammens inriktningar och intentioner.

En annan slutsats som stadskontoret har kunnat dra under utredningens gång, är att prioriteringen och bedömningen av det innovations- och näringslivsfrämjande stödet skulle kunna gynnas av en mer kommunövergripande strategi, kopplad till implementering av näringslivsprogram och befintligt mål- och uppföljningsarbete. Detta skulle kunna skapa möjlighet för de utbetalda medlen att på sikt bli mer ändamålsenliga – både sett till näringslivsprogrammet i sin helhet, och den ambition som finns gällande att stöd ska sättas in där det gör mest nytta för jobbtillväxten. I förlängningen skulle en sådan strategi också kunna användas för det näringslivsutvecklande arbetet i stort.

Stadskontorets bedömning är att ovan nämnda strategi bör vila på en mer omfattande och kontinuerlig analys, som kan delas upp i tre delar:

Kommunövergripande mål, och uppföljning av måluppfyllelse:

Hur väl har de uppsatta målen uppnåtts, och har målen gett önskad effekt?

Lokal behovsanalys: Vad behöver Malmö just nu och inom en överskådlig framtid; vilka områden/branscher skulle gynnas bäst av finansiellt stöd; vad görs/görs inte redan i kommunen?

Omvärldsbevakning: Vilka innovations- och/eller näringslivsfrämjande insatser har haft god effekt i andra delar av landet eller världen, med följdfrågan; kan det anpassas till Malmös förutsättningar?